

Пакет cmsrb

Урош Стефановић*

30. децембар 2018. v2.0

1 Зашто cmsrb?

Пакет `cm-super` обезбеђује одличну подршку за ћирилицу у разним језицима, али код њега постоји проблем са курзивним облицима (италиком) неких слова за српски и македонски језик. Пакет `cmsrb` садржи исправан облик курзивних слова **б**, **г**, **д**, **п** и **т**. Такође, овај пакет доноси одређена побољшања у словима и акцентима који се користе у српском језику.

2 Карактеристике пакета

Фонтови `cmsrb` су проширење *Computer Modern* фонтова за српски и македонски језик за `TeX` (`LaTeX`). Подржана кодирања су *T1*, *TS1*, *T2A*, *X2* и *OT2*. Подржани стилови фонта су серифни, санс-серифни и непропорционални, за величину 10pt.

Овај пакет је једноставан за коришћење: само је потребно да ставимо

```
\usepackage{cmsrb}
```

у преамбулу документа.

cmsrb	cm-super	cmsrb	cm-super	cmsrb	cm-super
<i>б̂г̂д̂п̂т̂</i>	<i>б̂г̂д̂п̂т̂</i>	<i>б̂г̂д̂п̂т̂</i>	<i>б̂г̂д̂п̂т̂</i>	ћћ	ћћ
ā	ā	АЙ	АЙ	<i>đđ</i>	<i>đđ</i>

Табела 1: Неке `cm-super` и `cmsrb` разлике.

3 Карактеристике OT2 кодирања

Кодирање *OT2* је измењено како би подржало правилно пребацивање из латинице у ћирилицу у српском језику. Према томе, `ts`, `kh`, `ch` и сличне лигатуре су уклоњене из кодирања (види табелу 2).

*urostajms@gmail.com

У *OT2* кодирању су додата македонска слова $\tilde{\Gamma}$ и \tilde{K} , као и црногорска слова \tilde{C} и \tilde{Z} .

Ипак, није препоручљиво коришћење *OT2* кодирања; бољи избор за српски језик је *T2A* кодирање и *utf8* унос. Кодирање *OT2* је добар избор ако већ имамо документ написан латиницом — тада ће бити једноставно пребацити га у ћирилицу.

4 Примери

Пример 1:

```
\documentclass{article}
\usepackage{cmsrb}
\usepackage[OT2,T1]{fontenc}
\usepackage[serbian]{babel}
\newcommand{\test}%
{Ljubazni fenjerd\v zija \v ca\dj avog lica ho\'ce da mi poka\v ze \v stos.}
\begin{document}
\test \\
\fontencoding{OT2}\selectfont \test \\
Akcenti: \'a\'a\C a\f a=a^a\"a
\end{document}
```

Резултат 1:

Ljubazni fenjerdžija čadavog lica hoće da mi pokaže štos.
Љубазни фењерџија чађавог лица хоће да ми покаже штос.
Акценти: àâãäåä

Пример 2:

```
\documentclass{article}
\usepackage{cmsrb}
\usepackage[OT2,T1]{fontenc}
\usepackage[utf8]{inputenc}
\usepackage[serbian]{babel}
\newcommand{\test}%
{Ljubazni fenjerdžija čadavog lica hoće da mi pokaže štos.}
\begin{document}
\textit{\test} \\
\fontencoding{OT2}\selectfont \textit{\test}
\end{document}
```

Резултат 2:

Ljubazni fenjerdžija čadavog lica hoće da mi pokaže štos.

Улаз	Излаз	Улаз	Излаз	Улаз	Излаз	Улаз	Излаз
A	А	B	Б	C	Ц	D	Д
E	Е	F	Ф	G	Г	H	Х
I	И	J	Ј	K	К	L	Л
M	М	N	Н	O	О	P	П
Q	Ч	R	Р	S	С	T	Т
U	У	V	В	W	Ш	X	Ш
Y	Ы	Z	З	\#	Ђ		
a	а	b	б	c	ц	d	д
e	е	f	ф	g	г	h	х
i	и	j	ј	k	к	l	л
m	м	n	н	o	о	p	п
q	ч	r	р	s	с	t	т
u	у	v	в	w	ш	x	ш
y	ы	z	з	+	ђ		
C1	Ћ	D1	Ђ	D2	Џ	D3	Ѕ
E0	Ё	E1	Э	E2	Є	I0	Й
I1	І	J1	Ј	J2	Ј	L1	Љ
N0	Њ	N1	Њ	P1	Ђ	P2	Ђ
Z1	Ж	\v {C}	Ч	\'c	Ћ	\DJ	Ђ
\v {S}	Ш	\v {Z}	Ж	LJ	Љ	Lj	Љ
NJ	Њ	Nj	Њ	D\v {Z}	Џ	D\v {z}	Џ
c1	ћ	d1	ђ	d2	џ	d3	ѕ
e0	ё	e1	э	e2	є	i0	й
i1	і	j1	ј	j2	ј	l1	љ
\i	ı	n1	њ	p1	ђ	p2	ђ
z1	ж	\v {c}	ч	\'c	ћ	\dj	ђ
\v {s}	ш	\v {z}	ж	lj	љ		
nj	њ			d\v {z}	џ		
\char 20	V	\char 21	Θ	\char 28	v	\char 29	ø
\'G	Ĝ	\'K	Ķ	\'g	ġ	\'k	ķ
\'S	Š	\'Z	Ž	\'s	š	\'z	ž

Табела 2: Кодирање *OT2* за пакет *cmsrb*.

Љубазни фењерџија чађавог лица хоће да ми покаже штос.

Пример 3:

```
\documentclass{article}
\usepackage{cmsrb}
\usepackage[T2A]{fontenc}
\usepackage[utf8]{inputenc}
\usepackage[serbianc]{babel}
\DeclareTextSymbolDefault{\dj}{T1}
\begin{document}
\textit{Љубазни feњerdžija čađavog lica hoće da mi pokaže štos.}
Љубазни фењерџија чађавог лица хоће да ми покаже штос.
Акценти: \’\‘\C\f\=\^\\"
\end{document}
```

Резултат 3:

Ljubazni feњerdžija čađavog lica hoće da mi pokaže štos.
Љубазни фењерџија чађавог лица хоће да ми покаже штос.
Акценти: њйџйџйџ

Пример 4:

```
\documentclass{article}
\usepackage{cmsrb}
\usepackage[T2A]{fontenc}
\usepackage[utf8]{inputenc}
\usepackage[serbianc]{babel}
\begin{document}
\textit{абвгдђежз\’\{з}сијклъмнџопрс\’\{с}тћкуфхццш}
\end{document}
```

Резултат 4:

абвгђежззсијклъмнџопрсџћкуфхццш

5 Историја верзија

2.0

- Додата подршка за слова ģ, ķ, ě, ź.

1.1

- Неколико .tar фајлова спојено у један.